

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОБЩИНА БЕЛИЦА

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

2023 г.

Стратегически документ 3

**Бизнес етика:
Какви са очакванията от
професионалистите и избраните лидери**

ПРОЕКТ

№ BG 05 SF OP 001-2.025-0078-C01 „УЧАСТИЕ НА ГРАЖДАНИТЕ В МЕСТНИТЕ ПОЛИТИКИ ЗА ЧЕСТНО И ОТКРИТО ПАРТНЬОРСТВО МЕЖДУ БИЗНЕСА, ГРАЖДАНИТЕ И ОБЩИНАТА”

БЕНЕФИЦИЕНТ

ФОНДАЦИЯ „ИКОНОМИКА И ПРАВО”

ПАРТНЬОРИ

ОБЩИНА БЕЛИЦА
СДРУЖЕНИЕ „РАВЕНСТВО И ПРОСПЕРИТЕТ”

ПРОГРАМА

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ” 2014-2020 г.

ФИНАНСИРАНЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД, ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

СЪДЪРЖАНИЕ

Бизнес етика - определение и концепция.....	4
Цели на бизнес етиката:.....	4
Причини:	5
Принципи на етиката на бизнес отношенията	6
Елементи на бизнес етиката.....	6
Основни принципи на бизнес етиката.....	7
Норми на бизнес, деловата етика	8
Водещи критерии за поведение	9
Правила за поведение	10
Бизнес етика и очаквания от професионалистите и избраните лидери в сфера „Социални дейности“:	10
Бизнес етика и очаквания от професионалистите и избраните лидери в сфера „Култура, спорт и образование“:	13
Бизнес етика и очаквания от професионалистите и избраните лидери в сфера „Трудова заетост“:.....	14
Бизнес етика и очаквания от професионалистите и избраните лидери в сфера „Околна среда“:	15
Бизнес етика и очаквания от професионалистите и избраните лидери в сфера „Здравеопазване“:.....	18

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОБЩИНА БЕЛИЦА

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Въпросник за проверка на наличието на бизнес етика. Какви са
очакваните етични рамки от професионалистите и избраните лидери?
..... 21

БИЗНЕС ЕТИКА - ОПРЕДЕЛЕНИЕ И КОНЦЕПЦИЯ

Бизнес етиката обхваща поредица от ценности и принципи, по които една компания, община или общност се управлява, когато извършва своите действия и дейности.

Бизнес етиката е незаменима част от компанията. Става въпрос за наличието на етични принципи, чрез които бизнесът може да постигне социална ангажираност.

Важното е, че се извършва от горните нива на компанията до служителите, така че те да се чувстват мотивирани и в съответствие със стойностите на това. От съществено значение е те да се чувстват ангажирани и да са информирани от самото начало за този тип разпоредби, за да могат също така да ги прилагат на практика и да ги предават в своите задачи.

На много бизнеси им липсва бизнес етика, нямат ценности, норми на поведение и това създава проблем между собствените им работници и клиентите. Говорим за морала на човека и една компания също трябва да има това.

Цели на бизнес етиката:

Ангажиментът за различни каузи като околната среда, много важен въпрос и че повечето компании се опитват да бъдат уважителни в това отношение, като подобряват своите производствени модели и постигат корпоративна отговорност.

Избягване на нелоялна конкуренция между бизнеса. Въпреки че се конкурират на пазара, бизнес етиката настоява този вид поведение да се избягва, което оставя компаниите, които го извършват, като доказателство.

Избягване на производството на некачествени продукти. Стойността на продуктите или услугите е от съществено значение, тъй като помага на

потребителите да решат проблемите си с тях. Ето защо е важно да се прилагат стандарти за качество и да не се мами с продукти с много ниско качество.

Премахване на заблуждаващата реклама, за да накарате обществеността да повярва на неща, които не са реални. Много компании се хвалят да създават реклами, включително страхотни добродетели за продукти, които всъщност не са реални.

Насърчаване на мотивираща работна среда и в която се предават положителни ценности, за да се развие оптимална и уважителна работа.

Причини:

Бизнес имиджът ще се подобри забележително сред клиентите.

Потребителите ще имат по-голямо доверие и ще бъдат идентифицирани с ценностите, които общността предава.

Работниците стават по-лоялни. Ако те се зачитат и има морални ценности, които също зачитат задачите им и ги вземат предвид, те ще се ангажират с работата си. Освен това те ще бъдат много по-мотивирани.

Случаите на корупция ще бъдат чужди за една компания, ако тя има морални принципи и стойност от самото си създаване.

Субектите, които имат тези ценности, често се признават сред обществеността, а също и сред други компании, което може да доведе до изключително ценни сътрудничества и преговори.

Правата на работниците, клиентите, инвеститорите и всички участващи страни ще бъдат зачитани и защитени от професионалната етика на компанията.

Ще бъдат установени общи стандарти за всички, за да се създаде безопасна и уважаваща среда на работното място.

Ако личната етика е от съществено значение и се основава на ценностите и принципите, които управляват даден човек, бизнес етиката е също толкова важна, тъй като ще спомогне за насърчаване на имиджа на компанията, а всички участващи страни ще бъдат положително възнаградени за прилагането ѝ.

Принципи на етиката на бизнес отношенията

Бизнес етиката определя нормите и правилата за поведение в екипа на компанията, фирмата, предприятието. Тя представлява система от идеали, необходими на всеки служител, за да постигне целта си, независимо от мястото му в йерархията на фирмата. Принципите и нормите на бизнес етиката се основават на възприемането на труда като морална стойност. Професионалната дейност се разглежда не само като източник на доходи, но и като начин за укрепване на чувствата на човешкото достойнство.

Тези абстрактни принципи не са подкрепени от законодателството, но те се следват от всички организации, водещи предприемаческа дейност. В основата на бизнес етиката са моралните и нравствените принципи на обществото. Те задължават работодателите да бъдат честни с подчинени, клиенти, партньори и конкуренти. Това са професионално-цивилизовани отношения, които позволяват да се води компетентен, честен, новаторски бизнес, спазвайки закона.

Елементи на бизнес етиката

Бизнес етиката или деловата етика е сложна система от принципи, норми и правила, която включва:

- социални морални норми (нравствен закон, определящ поведението на хората в обществото);

- правила за поведение (порядък от действия при постоянни или променящи се условия);
- принципи на комуникация в бизнес среда (морални положения, закрепващи общия характер на професионалната дейност, формулирани под формата на кодекс, споразумение или харта);
- комуникационни модели (взаимовръзки, идентифицирани в процеса на професионални контакти);
- права на служителите, сътрудниците: трудови и лични.

Основни принципи на бизнес етиката

Златният стандарт на бизнес етиката в много отношения е подобен на основното правило на морала: „отнасяйте се към другите по начина, по който бихте искали да се отнасят към вас“. В служебен контекст това правило се отнася за ръководители и подчинени, колеги, бизнес партньори и конкуренти.

Универсалните принципи и норми на бизнес етиката са изключително трудни за формулиране, но е възможно да се прилагат основни положения, подходящи за повечето представители на бизнеса:

- Да не се извършват действия извън обхвата на дългосрочните интереси на компанията и нейния собственик;
- Да не правиш нещо, за което не можеш да съобщиш открито;
- Действайте в съответствие с хуманистичните принципи, правете добро и работете за общата цел;
- Спазвайте закона, отразяващ социалните норми;
- Да носите ползи на обществото чрез собственото си морално поведение;
- Уважавайте правата на другите;

- Опитайте се да направите максимална печалба в рамките на закона, пазарните изисквания и ефективни разходи;
- Не вредете на по-слабите в обществото;
- Не възпрепятствайте правото на човека да се самоусъвършенства и саморазвива.

Норми на бизнес, деловата етика

Съществуващите принципи и норми на бизнес етиката се основават на моралните и правни норми на обществото. Моралните норми се основават на традиции, обичаи и навици. Правните се изразяват в закони, правни актове и регулаторни документи. Бизнес етичните норми са насочени преди всичко към предотвратяване на спорове, решаване на конфликти и уреждане на отношения. Те се изразяват в поведение по време на преговори и бизнес приеми, официален дрескод, бизнес разговори, организация на работното място.

Разнообразието от етични принципи и норми им позволява да въздействат върху всички сфери на професионалната дейност. Спазването на етичните норми изисква от всеки професионалист да изпълни следните изисквания:

- Точност, пунктуалност. Специалистът прави всичко навреме, компетентно разпределя времето си, не закъснява и спазва определените срокове.
- Поверителност, конфиденциалност. Фирмените тайни трябва да се пазят, както ваши собствени. Професионалистът не говори излишно, не клюкарства и не разказва какво е чул на работа.
- Доброжелателност. Приветливост и вежливост са важни при комуникацията със специалисти от всяко ниво. Този принцип позволява на професионалиста да запази самообладание и да се държи доброжелателно, независимо от ситуацията.

- Съчувствие и внимание към другите. Добрата репутация е осигурена на този, който отделя време на проблемите на другите и уважава мнението на другите. Скромността и увереността в себе си не винаги си противоречат.
- Външен вид. Способността да се вписвате органически в обкръжението е високо ценена в бизнес средата. Необходимо е да се обличате с вкус, но в същото време да съответствате на хората от вашето ниво.
- Грамотност. Грамотният литературен език обикновено е показател за професионализъм. Вътрешните документи, кореспонденцията, съставена на добър грамотен език правят положително впечатление.

Водещи критерии за поведение

Доверието на обществото, на клиентите и партньорите на фирмата, както и на нейните собственици се основава на почтеността и отговорността на ръководството на фирмата както и на всеки работник/служител при изпълнение на служебните му задължения.

Понятието „Почтеност“ включва коректно, етично, добросъвестно и законосъобразно поведение към всички, които работят във фирмата, към нейните собственици, клиенти и партньори.

Понятието „Отговорност“ в професионалното поведение включва активна, ефективна и ефикасна дейност, ориентирана към най-добра резултатност, очаквано от клиентите качество на предоставяните стоки и услуги, съобразено с изискванията за опазване на човешкото здраве и околната среда, както и коректно изпълнение на договорните задължения към партньорите на фирмата.

Фирмата очаква от своите клиенти и партньори и техните работници/служители поведение, адекватно на дефинираните в понятията за почтеност и отговорност.

Правила за поведение

Бизнес етиката дефинира още специфичните правила за работа във следните насоки:

- спазване на законността, правата на човека и етичните
- ценности;
- уважение към личността;
- професионално развитие и равенство на възможностите;
- сътрудничество и съпричастност;
- осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд;
- използване по надлежния ред и опазване на активите на фирмата;
- недопустимост на прояви на корупция и подкуп;
- недопустимост на нерегламентирани незаконни плащания и пране на пари;
- ненакърняване и увеличаване на фирмения престиж;
- лоялност към фирмата и избягване на конфликт на интереси;
- отношение към вътрешната и външна фирмена информация;
- най-добро отношение към клиентите на фирмата;
- най-добро отношение към партньорите на фирмата;
- опазване на околната среда

БИЗНЕС ЕТИКА И ОЧАКВАНИЯ ОТ ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ И ИЗБРАНІТЕ ЛИДЕРИ В СФЕРА „СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ“:

Гражданите трябва да имат достъп до информацията, да могат да участват в процеса на вземане на решения, а общинските органи да са на разположение за изясняване на въпроси и даване на отговори. Съществува осведоменост и интерес от страна на гражданите за въпросите на социалните дейности и се препоръчва да се намерят адекватни необходими мерки за улесняване на достъпа до информация.

От друга страна налице е липса на осведоменост и интерес от страна на хората за въпросите на социалните дейности, препоръчва се да се стартира извършване на регулярни срещи и обучения с цел подобряване достъпа до информация от бизнеса и потребителите и повишаване на техния интерес.

Използването на социалните медии като Facebook, Instagram и TikTok и други иновации свързани с платформи и социални мрежи за информиране на младите хора за всички инициативи и резултатите от тях е добър вариант за реформа. Това е предложение, което е насочено към подобряване на комуникацията между управлението и младите хора. Общината вече има Facebook страница, но би било добре да се развие допълнителна дейност по привличане на младите хора към нея.

Добра практика е да се намери път за комуникация със служителите на общината, а не всички текущи казуси да се отнасят директно и индиректно към и той да бъде единственото лице отговорно за всички проблеми.

Публично-частното партньорство е полезно, за да включат стабилни бизнес компании в процеса на приемане на решения в сферата на здравеопазването. Това може да доведе до подобрене на качеството на здравните услуги, но е важно да се гарантира, че такива партньорства не нарушават обществените интереси и че договореностите са взети в обществен интерес.

Информираността на гражданите може да помогне за по-активното им участие във вземането на решения в местната политика. Препоръчително е да се потърси стратегия с лесен достъп до възможно най-голяма информация свързана с всички дейности до максимален брой граждани, включително и за тези, които не разполагат с достъп до интернет. Допълнителни мерки като организиране на публични срещи и дебати, както и повишаване на информационната прозрачност на дейността на общинските органи насърчат гражданите да се ангажират по-активно в своята общност.

За насърчаване на по-активното участие на гражданите, включително на младите хора, е нужно да бъдат предложени различни стимули. Това са: по-добри възнаграждения за работните места в общината, както и по-добри условия за образование и развитие на кариерата. Други мерки, които могат да насърчат активността на гражданите, включват организиране на различни

културни и обществени събития, насърчаване на доброволческата дейност и участие в програми за социална интеграция на младите хора.

Належащо е да бъдат създадени условия за по-широко участие на гражданите в местните решения, за да се гарантира, че техните гласове се чуват и се отчитат при вземане на важни решения.

Много от младите хора напускат местността, за да работят в чужбина, където могат да получат по-високи заплати. За да се задържат младите хора в общността, се препоръчва да се предложат по-добри възнаграждения за тяхната работа, но това може да зависи от много фактори, като например икономическата ситуация в региона.

Насоките са и в посока на да се стигне и до комуникация с гласовете на слабо представените групи в общността, за да се гарантира, че всички граждани имат равен достъп до услугите и ресурсите на общността.

За развитие и напредък на дейности включващи административните процедури и структурни подобрения в местната власт хората трябва да бъдат информирани, за да бъдат инициативни и да знаят какво искат от местното управление. Предложения се отправят и към това да се помага на възрастните и на хората с увреждания, но не е редно да има помощи за млади и здрави хора.

Подчертава се значението на инициативността и контакта между различните групи в обществото. За да се намали нуждата от социални дейности, е необходимо да се създадат повече работни места за младите хора. Подчертава се важноста от лесен достъп до информация, която ще улесни комуникацията, както и на помощта за уязвимите групи в обществото, а и ще се вдигне нивото на прозрачност.

БИЗНЕС ЕТИКА И ОЧАКВАНИЯ ОТ ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ И ИЗБРАНТЕ ЛИДЕРИ В СФЕРА „КУЛТУРА, СПОРТ И ОБРАЗОВАНИЕ”:

Въпреки редовното споделяне на информация по всички създадени канали се наблюдава не достатъчно ниво на информираност, затова се препоръчва да се намерят и други варианти освен добре познатите канали и социални мрежи, тъй като не всеки има възможност редовно да следи фейсбук страници и публикации. Това биха могли да бъдат бюлетини и рубрики в местните медии.

Използването на социални медии за информиране на гражданите за все повече управленски инициативи и резултатите от тях би било полезно и че вече се използва от все повече хора. Това съответно обратно на предложените по-горе може да бъде полезно за по-широкото информиране на гражданите, особено за тези, които не могат да следят редовно другите медии. Тоест да се стигне до всички възрастови групи според техните навици, потребности и начин на комуникация.

Налични са известни инфраструктурни дейности и проекти, свързани със спорта, културата и образованието, както и възможности за публично-частни партньорства. Личното участие и участие на гражданите също е важно, затова се препоръчва да се подпомагат такива инициативи. Информацията за тези инициативи се предлага да е достъпна както на уеб сайта на общината, така и да има оторизирани служители, които да дават нужната информация и на място в общината, което ще увеличи достъпа и съответно участието на някои граждани във вземането на решения.

Предлагат се конкретни мерки за по-ефективна комуникация между местното управление и гражданите: организиране на повече срещи с гражданите на общинско ниво и Общо събрание на общността/гражданите в читалището, като се дава възможност на гражданите да представят въпроси и да чуят за предстоящите местни политики. Препоръчва се незабавно

стартиране на инициативи свързани с подобряване достъпа до информация с цел подобряване качеството на услугите, предоставяни на гражданите.

Препоръчва се развитието и имплементирането в процесите на нови конкретни идеи за подобряване на живота в общината и повишаване на ефективността на местното управление чрез надграждане на спортната инфраструктура и материалната база на училищата, организиране на повече спортни и културни мероприятия, както и повишаване на нивото на споделена информация свързана с всички инициативи на местната власт чрез редовни срещи с гражданите и Общо събрание на общността/гражданите.

БИЗНЕС ЕТИКА И ОЧАКВАНИЯ ОТ ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ И ИЗБРАНИТЕ ЛИДЕРИ В СФЕРА „ТРУДОВА ЗАЕТОСТ“:

Регистрирани са усилия за информиране на гражданите за политиките и инициативите на общината, както и за привличане на инвестиции, които биха могли да допринесат за икономическото развитие на територията.

Отбелязано е, че се извършват инфраструктурни дейности. Насоките са към развитие на възможността за подобряване на инфраструктурата чрез публично-частни партньорства.

Информацията за инициативите на общината по трудовата заетост е налична на официалния сайт и на официалната фейсбук страница. Отделно от това, кметът и общинските съветници имат свободен прием на граждани и всеки може да присъства на сесиите на общината. Тук насоките са в посока да бъде открита, селектирана и намерен достъп до информация са това дали гражданите имат необходимост от повече информация/регулярни справки относно инициативите на общината, свързани с трудовата заетост, и дали това би увеличило техните участие във вземането на решения при формулиране и/или прилагане на местните политики.

Хората работят в чужбина, защото в тези страни се плащат по-високи заплати за нискоквалифицирана работа. Усилията трябва да се канализират в

посока на формиране на предложения за стимулиране на гражданите, включително младите хора, да се ангажират по-активно в своята общност.

Резултати от проучвания показват, че на ромите се обръща повече внимание, отколкото на другите групи в общността, и медиаторите общуват с тях. Проблемите и въпросите на ромите, като слабо представена група, се представят пред социалните служби и на сесии на Общинския съвет от медиаторите. Тъй като не става ясен отговорът на въпроса, как да се гарантира, че кампаниите и събитията на общността са достъпни и приобщаващи за всички жители се препоръчва да се направи проучване на тази тема.

Препоръчва се да не се вкарват излишни усилия в посока реформиране, тъй като впечатленията са, че няма нужда на този етап от реформа или промяна в политиките за трудовата заетост на територията на общината.

Управлението е достатъчно прозрачно, като има сайт на общината, фейсбук страница и лични срещи на кмета и общинските съветници с гражданите и нивото на достъп до информация е достатъчно високо.

Препоръчва се избягване на конфликт на интереси и поддържане на високо ниво на бизнес етика в отношенията между общината и останалите ръководни органи и публично-частни партньори.

БИЗНЕС ЕТИКА И ОЧАКВАНИЯ ОТ ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ И ИЗБРАНИТЕ ЛИДЕРИ В СФЕРА „ОКОЛНА СРЕДА“:

Голяма част от участниците са запознати с местните политики за развитие в сферата на опазване на околната среда. Те са получили обучения по темата от общината и получават редовно информация за състоянието на екологията от местната власт. Това свидетелства за високо ниво на осведоменост и интерес към темите на околната среда в общината.

В момента няма инвестиционни проекти, свързани с опазване на околната среда в общината, но преди това често е имало такива проекти. Участниците предлагат срещи с гражданите, информационни табели и

обществени мероприятия за повишаване на информираността за дейностите на общината в сферата на опазване на околната среда.

Жителите смятат, че използването на социални медии като Facebook, Twitter, Instagram и други, би могло да бъде полезно за информирането на гражданите за общинските инициативи и резултатите от тях. Те отбелязват, че социалните медии са най-лесният и достъпен начин за получаване на информация, като общината използва интернет страница за такива инициативи.

Общината стимулира икономическото развитие на територията си чрез привличане на чуждестранни партньори и инвеститори и подпомагане на дейността на стопанските субекти, регистрирани на територията ѝ. Това може да доведе до икономически растеж и насърчаване на предприемачеството в региона.

Правени са инфраструктурни дейности в общината, като ремонти на градинки в града. Въпреки това, не се посочва дали има проекти за подобряване на чистотата на въздуха, водата, почвата и т.н. Това може да бъде пропуск или да означава, че няма конкретни планове за подобряване на инфраструктурата в областта на околната среда. Въпреки това, споменаването за възможността за публично-частни партньорства между бизнеса и общината може да означава, че такива проекти са възможни в бъдеще.

Налична е липса на информация за това дали в Белица съществува практика на корпоративна социална отговорност. Изразът "не са запознати" може да се тълкува като отсъствие на знания или опит в тази област.

Изразена е удовлетвореност от нивото на информация, свързана с опазването на околната среда. Това може да се тълкува като доверие в местните органи и/или като липса на интерес или необходимост от повече информация.

Изразяват се множество идеи и предложения за насърчаване на гражданите, включително младите хора, да се ангажират по-активно в своята общност. Изразът "да се работи с децата в училище" подчертава важността на образованието и възпитанието на младите поколения в областта на екологията и опазването на околната среда. Предложението за "повече работни места за

младите" може да се тълкува като призив за икономическо развитие и подобряване на условията за живот на местните жители.

Кампаниите и събитията на общността са достъпни и приобщаващи за всички жители, а гласовете на слабо представените групи в общността се чуват. Изрично се споменава ромски медиатор, който редовно дава информация относно проблемите на ромската общност, включително в сферата на околната среда.

Обществените организации и местният бизнес играят роля в инициативи като "Влакчето на Мечките", като ангажират основно местни хора. С подобни реформи и иновации и с ясни допълнителни детайли и споделена информация относно какви дейности са включени в инициативата се наблюдава увеличаване на гражданската ангажираност и подобряване на качеството на живота на гражданите.

Предлагат се няколко мерки за реформа/промяна/надграждане на съществуващите политики в областта на опазване на околната среда на територията на Вашата община. Тези мерки включват закупуване на техника за почистване и сметосъбиране, работа за справяне с проблемите с бездомните кучета и опазване на горите, санкции при неспазване на закона и регламентиране на дърводобива.

Местното управление с по-добра информираност може да се организира по-ефективно с цел подобряване на качеството на услугите, предоставяни на гражданите, като популяризира Белица като еко-кът, за да може туристите да посещават самия град.

Необходимо е да се рекламират и поддържат повече природни забележителности в общината. Тези мерки могат да доведат до икономически растеж и подобрене на качеството на живот на гражданите.

Жителите посочват също, че политиките, които се водят от местното самоуправление за опазване на околната среда, като цяло са на добро ниво. Това може да бъде интерпретирано като сигнал, че местното управление има реален интерес да се грижи за околната среда и да предоставя качествени услуги на гражданите.

На база получените отговори в рамките на фокус група „Околна среда“ може да се направи заключение, че местното управление може да се организира по-ефективно и да подобри качеството на услугите, да се работи по-активно и ефективно за реформи в различни сектори като се съсредоточи върху популяризирането на общината като еко-кът и поддържането на природните забележителности в общината. Тези мерки могат да доведат до увеличение на икономическия растеж и подобрене на качеството на живот на гражданите, като по този начин се увеличава доверието в местното управление и нивото на прозрачност.

БИЗНЕС ЕТИКА И ОЧАКВАНИЯ ОТ ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ И ИЗБРАНИТЕ ЛИДЕРИ В СФЕРА „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“:

За гарантиране на прозрачно и обективно вземане на решения в областта на здравеопазването от местните власти е важно да има ясна комуникация и информация към гражданите за дейностите и решенията, които се вземат. За тази цел, се препоръчва да се организират редовни информационни срещи, на които да участват както ресорните отговорници, така и представители на общинските организации и граждани. Допълнително, е необходимо да се увеличи гражданското участие в процеса на вземане на решения чрез включване на граждански организации и местни жители в консултационни процеси и обществени дискусии.

За повишаване на информираността на хората за дейностите на общината в областта на здравеопазването е препоръчително да се използват различни канали на комуникация като социални медии, печатни и електронни медии, както и уебсайтове на общината. Важно е да се осигури редовно обновяване на информацията и да се предоставят достъпни и разбираеми за гражданите материали. Освен това е нужно да се организират обществени събирания, на които да се обсъждат въпроси, свързани със здравеопазването в общината.

Използването на социалните медии като Facebook, Instagram и TikTok може да бъде полезно за информиране на младите хора за общинските

инициативи и резултатите от тях и за това употребата е наложителна. Тези платформи предоставят възможност за достъпна и бърза комуникация и могат да се използват за привличане на по-широка аудитория. насоките са в посока да се предоставят достъпни и разбираеми за младите хора материали като например видеа, графики и диаграми.

Препоръки се дават и в посока към участие в програми и проекти за финансиране на инициативи в сферата на здравеопазването и здравното образование на децата. Това е положително, тъй като подобни програми и проекти могат да имат положителен ефект върху здравето на гражданите, както и да повишат информираността и образованието на местното население.

Общинският съвет може да улесни включването на стабилни бизнес компании в процеса на приемане на решения в сферата на здравеопазването чрез публично-частно партньорство, затова се препоръчва установяване на отношения от такъв тип.

Наличен е интерес от страна на гражданите към обществените обсъждания, които се организират от общината и има представители на Общинския съвет, които правят срещи с гражданите по различни въпроси. В тази тема насоките са най-вече в посока на подобряване на каналите за информация относно по-специфични аспекти от темата здравеопазване и привличане на външни кадри и специалисти.

Препоръчва се кметът и местното управление използват различни медийни и рекламни средства за рекламиране на общината, като участват в мероприятия и събития и са членове на Националното сдружение на общините. Кметът представя общината на срещи в Европейския парламент. Околната среда се оценява като важен фактор за промотиране на общината като партньор в ПЧП, а Семково се посочва като пример за важен туристически притегателен център, който може да се използва за популяризиране на общината.

Препоръчва се използването и постоянното обновяване на нови технологии и иновации в ПЧП на местното управление, по този начин община Белица може да инвестира в изграждането на медицински центрове по места на територията на общината. Но също така се препоръчва и да се следят

иновациите в сферата на здравеопазването и да се прилагат максимално на месна почва, за да може общината участва в проекти на регионално ниво.

По-ефективната организация на местното управление и подобряването на качеството на услугите, предоставяни на гражданите, показва, че местното управление може да инвестира в система за спешно сигнализиране, която да предоставя бърза помощ на хората, живеещи в отдалечени високопланински села, затова се препоръчва да се пристъпи към реализацията на това предложение.

Възможността за комуникация със запазване на всички етични правила между гражданите, бизнеса и общината също се посочва като необходимост за ефективност в лекарската услуга. Общината трябва да действа в посока задържане на младите хора в общината, тъй като има недостиг на кадри в сферата на здравеопазването

**Въпросник за проверка на наличието на бизнес етика.
Какви са очакваните етични рамки от професионалистите и
избраните лидери?**

Отговорете на всеки въпрос с да/не/не мога да преценя

- 1. Знаете ли дали се спазват всички правила на конфиденциалност при споделяне на информация и извършване на дейност в общината?**
- 2. Възможен ли е конфликт на интереси при извършване на някоя от дейностите в общината?**
- 3. Смятате ли, че служителите на общината извършват задълженията ли спазвайки всички етични правила?**
- 4. Налице ли е подробна информация за всички дейности на общината в прилежащите за институцията канали? По компетентен и достъпен начин ли се споделя информацията в дадените канали?**
- 5. Информацията, която е достъпна в съответните канали достоверна ли е?**
- 6. Знаете ли дали се провеждат открити срещи с цел достъп до информация на територията на общината?**
- 7. Смятате ли, че има нужда от въвеждане на механизми за проверка и корекции с цел непрекъснато потвърждаване на спазването на етични правила и съответен кодекс?**
- 8. Смятате ли, че е задължително общински служители да участват в обучения и, че етиката трябва да е постоянен елемент в речи, презентации, срещи и конференции?**

9. Нужно ли е приетия етичен кодекс да трябва да получи голяма публичност, трябва да се организират семинари за Кодекса за длъжностните лица?

10. Належашо ли е служителите на общината да трябва да участват в обучения, етиката трябва ли да бъде имплементиран елемент в речи, презентации, срещи и конференции?